

P ř e d k l á d a c í z p r á v a

Návrh zákona o bezpečnostní činnosti podnikajících osob a o změně souvisejících zákonů je opakovaně předkládán na podkladě programového prohlášení vlády a podle Plánu legislativních prací vlády na rok 2022 v souladu s článkem 1 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění ústavního zákona č. 300/2000 Sb., Ministerstvem vnitra, jakožto gestorem vnitřní bezpečnosti¹⁾.

Původní návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti a soukromé bezpečnostní službě a o změně souvisejících zákonů byl zpracován Ministerstvem vnitra podle Plánu legislativních prací vlády na rok 2011. Vládě byl předložen na konci roku 2012. Byl projednán Legislativní radou vlády, ale z pořadu jednání vlády byl stažen.

V dalším volebním období byl Ministerstvem vnitra zpracován nový návrh zákona o bezpečnostní činnosti. Jako vládní návrh zákona byl projednán v prvním čtení Poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky jako sněmovní tisk č. 495. V rámci projednávání návrhu zákona ve výborech Poslanecké sněmovny byla uplatněna řada poslaneckých pozměňovacích návrhů, které dne 25. ledna 2017 vyústily v tzv. komplexní pozměňovací návrh výboru pro bezpečnost Poslanecké sněmovny. K dalšímu projednání tohoto návrhu již vlivem konce volebního období nedošlo.

Komplexní pozměňovací návrh tehdejšího Výboru pro bezpečnost byl vzat jako základ nově předkládané právní úpravy. Opětovně byl návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti projednán a schválen vládou dne 27. dubna 2020 a jako sněmovní tisk 858 předložen k projednání Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky. Byť byl několikrát zařazen na program jednání v prvním čtení, nikdy na jeho projednání do konce minulého volebního období nedošlo.

Soukromé bezpečnostní činnosti jsou jedním z nejdynamičtěji se rozvíjejících oborů podnikatelských činností a zaměřují se zejména na zajišťování bezpečnosti osob a majetku na komerčním základě. Výkon soukromých bezpečnostních činností se vyznačuje specifickými zvláštnostmi, které jsou pro ně charakteristické a nemají obdobu v žádné jiné podnikatelské aktivitě. Náročnosti, významu a v neposlední řadě i preventivnímu vlivu těchto činností na snižování kriminality, však současná úroveň právní úpravy neodpovídá. Uvedené aspekty proto vedly vládu k záměru deklarovanému v Programovém prohlášení vlády na straně 33, kde je jednoznačně stanoveno, že „S pomocí nového moderního zákona do konce roku 2023 legislativně přesně vymezíme fungování soukromých bezpečnostních agentur, obdobně jako ve většině států EU.“, neboť stávající úprava v režimu živnostenského zákona je nedostatečná.

To ostatně plyne i ze zpracovaného mezinárodního srovnání evropských států, kdy bylo zjištěno, že všechny státy Evropské unie a v Evropě vůbec s výjimkou naší republiky, Německa a Rakouska mají samostatný zákon, kterým je upravena činnost soukromých bezpečnostních služeb.

Dalším neopominutelným důvodem pro zpracování nové právní úpravy v předmětné oblasti je neexistence regulace výkonu bezpečnostních činností pro vlastní potřebu fyzických a právnických osob, která s danou problematikou úzce souvisí. Ve skutečnosti jsou tyto činnosti pouze limitovány více či méně souvisejícími právními úpravami, přičemž svým

---

1)¹⁾ § 12 a § 24 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky ve znění pozdějších předpisů (kompetenční zákon).

charakterem jsou totožné s jejich provozováním na podnikatelské bázi. Tato situace vznikla po zrušení vyhlášky č. 135/1983 Sb., o ostraze majetku v socialistickém vlastnictví. Je neúnosné nadále tolerovat stav, aby subjekty, zajišťující si uvedené činnosti vlastními silami a prostředky, je nadále vykonávaly živelně. Danou oblast totiž nelze upravit živnostenským zákonem, protože se nejedná o podnikání. Po vzoru některých evropských států jsme nově tuto činnost zařadili jako zvláštní druh licence určený pouze pro jiné podnikající osoby, které mají oprávnění k podnikání podle jiného právního předpisu.

Nově předložený návrh zákona oproti původnímu návrhu a oproti třem stávajícím koncesím podle živnostenského zákona rozlišuje 7 typů vykovávané bezpečnostní činnosti, které rozděluje podle 7 typů licencí na:

- licence skupiny A k ochraně osoby a majetku,
- licence skupiny B k ochraně majetku ve zvláštních případech,
- licence skupiny C služba soukromého detektiva,
- licence skupiny D převoz hotovosti, cenin a cenných předmětů v hodnotě převyšující 5 000 000 Kč (dále jen „převoz věcí mimořádné hodnoty“),
- licence skupiny E technická služba k ochraně osob a majetku (dále jen „technická služba“),
- licence skupiny F bezpečnostní poradenství, nebo
- licence skupiny G bezpečnostní činnost pro vlastní potřebu.

Zařazením bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu jako zvláštní druh licence byla odstraněna výtka Legislativní rady vlády směřující duálnému režimu dříve předloženého zákona.

Dalšími základními principy navrhované právní úpravy jsou zejména:

1. **Provést bezpečnostní prověrku všech tuzemských a zahraničních soukromých bezpečnostních služeb za účelem eliminace identifikovaných problémů** [vyloučení z budoucího působení na trhu soukromých bezpečnostních služeb nespolehlivých podnikatelů, kteří zejména měli/mají vazby na tuzemský či zahraniční organizovaný zločin, jejich podnikání probíhá (přínejmenším částečně) v tzv. šedé zóně ekonomiky, případně představují živnou půdu pro prosazování různých zájmů cizích mocností].
2. **Stanovit jasné vstupní podmínky pro výkon bezpečnostní činnosti** (na základě bezpečnostní prověrky vybraných osob na straně budoucího provozovatele/podnikatele v oboru ze strany Policie České republiky a zpravodajských služeb a po následném vydání licence Ministerstva vnitra na dobu určitou – nejdéle 10 let).
3. Stanovit **kvalifikační předpoklady** (věk, odborná způsobilost, bezúhonnost, bezdlužnost, zdravotní způsobilost, pokud to výkon konkrétní bezpečnostní činnosti vyžaduje) osob vykonávajících (soukromou) bezpečnostní činnost (podnikatelé a jejich zaměstnanci). Na základě kategorizace, provedené příkládanou a předpokládanou vyhláškou, vymezit, u kterých činností bude vedle zdravotní způsobilosti vyžadována i fyzická zdatnost u zaměstnanců.

4. Technicky zpřesnit praktický postup osob vykonávajících jednotlivé druhy soukromé bezpečnosti ve vztahu ke konkrétním osobám a místům (včetně míst specifických – viz např. tzv. „měkké cíle“, kritická infrastruktura) a ve vztahu i k určitým nestandardním situacím (mimořádné události) vzniklým ve střežených objektech a místech, resp. zpracovat návod jejich konání, v mezích vytyčených zejména normami trestního, správního a občanského práva, tj. v rozsahu oprávnění každého občana.
5. Provozovatelům a jejich zaměstnancům, resp. osobám přímo zajišťujícím výkon bezpečnostní činnosti, uložit některé doplňující povinnosti technického charakteru. V případě zpracovávání osobních údajů odkázat na působnost zákona o zpracování osobních údajů, jakož i působnost a pravomoc orgánů veřejné moci v této oblasti.
6. Uložit provozovatelům určitá omezení ve volnosti uzavírání smluv, což bude mít nepochybně pozitivní vliv pro ochranu všech subjektů využívajících služeb soukromých bezpečnostních služeb (každý zákazník bude mít jistotu, že jím využívaná soukromá bezpečnostní služba ze dne na den nemůže pracovat „proti němu“).
7. Zvláštní pozornost věnovat výkonu bezpečnostní činnosti „služba soukromého detektiva“, a to zejména z pohledu jasného vymezení osobních údajů, které jsou soukromí detektivové oprávněni zpracovávat (účelem je ochrana soukromí a osobnosti jimi sledovaných osob).
8. **Zkvalitnit poskytování služeb provozovateli.** Předkládaný návrh zákona sice umožňuje, aby nový pracovník nemající doposud příslušnou kvalifikaci mohl vykonávat patřičnou soukromou bezpečnostní činnost, avšak výhradně pod dohledem zkušené osoby, která již příslušnou kvalifikaci má. Zároveň zákon obsahuje pojistku k zamezení obcházení zákona (opakované zaměstnávání pouze „praktikantů“), která spočívá v tom, že do třech měsíců musí podmínku odborné způsobilosti splnit a navíc je vyloučeno, aby taková osoba po dobu 24 měsíců takovou činnost vykonávala opakovaně nebo pro více než jednoho zaměstnavatele. Předkladatel je toho názoru, že splnění této podmínky je lehce vynutitelné a porušení běžnou kontrolou snadno zjiitelné.
9. Stanovit působnost státu při vydávání správních rozhodnutí o udělení licencí, resp. svěřením oprávnění vykonávat soukromou bezpečnostní činnost konkrétní osobou, **výkonu dozoru, dohledu** a při projednávání přestupků a zlepšit tak možnost ochrany státu a dalších subjektů před neoprávněnými zásahy do jejich práv a zajistit bezproblémové vynuování zákona.
10. Vymezit možné formy spolupráce státu (zejména Ministerstva vnitra a příslušných krajských ředitelství Policie České republiky nebo obcí) prostřednictvím uzavřených koordinačních dohod s provozovateli bezpečnostní činnosti.
11. Specifikovat evidence vedené Ministerstvem vnitra.
12. Po vzoru některých zahraničních právních úprav zřídit „licenčnímu úřadu“ poradní orgán, který by mu pomohl při přípravě legislativních norem a podmínek činnosti soukromých bezpečnostních služeb. Obdobně jako je tomu ve Švédsku považuje předkladatel za vhodný orgán zřízení Rady, jakožto poradního orgánu Ministerstva vnitra

Návrh zákona byl v květnu 2022 podroben vnitrorezortnímu připomínkovému řízení.

K návrhu zákona proběhlo v době od července 2022 do 2022 **mezirezortní připomínkové řízení**. *(výsledky mezirezortního připomínkového řízení budou doplněny po jeho ukončení)...*

Návrh zákona má dopady na státní rozpočet, které jsou podrobně popsány v obecné části důvodové zprávy a v Závěrečné zprávě z hodnocení dopadů regulace.

Naopak návrh zákona nemá vliv na rovnost mužů a žen a nezakládá korupční prostředí. Do sféry ochrany osobních údajů návrh zákona nezasahuje nad obvyklou mez.